

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dilaškem semenšču (Knabenseminar.) — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Oderuh je zopet kaznovanja vreden škodljivec.

Dolgo so se liberalci branili. Naposled so jih naši pridni poslanci vrgli ob tla in cesarju v potrjenje predložili novo postavo zoper oderuhe. Cesar so postavo potrdili. L. 1868. so liberalci, zapeljani po liberalno-judovskih listih, zatrli stare oderuške postave. Oderuhi so smeli slobodno ljudi odirati celih 12 let. Koliko nesreče so naredili, to kaže na beraško palico djani kmetski in manjši meščanski stan. Zato je uže skrajni čas bil, da se je konec storil neumnej svobodi bližnjega z na posodo danim denarjem pokončevati. No, in to so naši poslanci ustavili, med njimi tudi slovenski g. baron Goedel, g. Mihael Herman in g. dr. Vošnjak. Hvala in slava jim!

Glavne točke te od cesarja uže podpisane in toraj veljavne postave so:

§. 1. Kdor posojuje ali posojilo nadaljuje in pri tem zlorabi lahkomišljenost, revščino slaboumnost, neskušnost ali razburjenost izposojevalčevu na ta način, da sebi ali kaki tretji osebi izgovori dobiček, ki je po svoji neprimerni velikosti zmožen uničiti izposojevalca ali pogubo njegovega premoženja pospešiti, kriv je pregreška in se kaznuje s strogim zaporom od enega do treh mesecev in z denarno globo od 100 do 500 fl.

Istega kaznjivega dejanja krivega in iste kazni vrednega se stori tisti, kdor kako terjatev pridobi, jo naprej odda ali iztirja, pa o njej vé, da je nastala na zgoraj navedeni način.

§. 2. Če se v namen zakrivanja kake v §. 1. navedene kupčije sklene kaka navidezna pogodba, ali spiše kako pismo, ki ima neresnične podatke v sebi, ali če je pridobil za kako še ne obstoječo terjatev kak sodnijsk odlok (sodbo, plačilni ukaz, mandat) ali pa kako sodnijsko pogodbo ali sodnijski izrek, ali če si je posojevalec zagotovil svoj dobiček iz ktere v §. 1. označene kupčije s tem, da si je vzel od izposojevalca v poročstvo častno besedo, prisego ali drugo podobno zagotovilo, zapade ojestremu zaporu od treh do

šestih mesecev in denarni globi od 500 do 1000 fl. Tudi se zamore tak iz dežele izgnati.

Ista kazen zadene tistega, ki tako v §. 1. navedeno terjatev pridobi, jo prodá ali izterjava.

§. 3. Kdor je bil zavoljo tega vže večkrat kaznovan, naj se kaznuje z ojestrim zaporom od treh mesecev do enega leta. Tudi se lahko iz dežele prežene.

§. 4. Kdor dela v §. 1. označene kupčije navadno in kot svoj obrt, temu naj se naloži zapor od šestih mesecev do dveh let in denarne globe od 1000 do 3000 fl., in potem naj se iz dežele prežene.

§. 5. Ako bi obsojenec ne imel denarja dovolj za denarno globo, naj se mu spremeni v zaporno kazen, tako da mora za vsakih 10 fl. en dan sedeti.

§. 6. Ta pregrešek ima iste nasledke, ko pregrešek goljufije.

§. 7. Kazen odpade, če je krivi posojevalec popravil storjeno škodo še prej, kakor je sodnija za njegov pregrešek zvedela.

§. 8. Kaznovalni sodnik naj tako kupčijo za neveljavno spozna, in če preiskava to potrdi (opravičuje), naj izreče, da si imata posojevalec in izposojevalec, kar sta si od dne tiste kupčije dala, drug drugemu s postavnimi obrestmi vred nazaj dati.

Gospodarske stvari.

Opornost ali šatljivost.

A. Folakovski.

Poslednja po postavi zavarovanih konjskih bolezni je opornost ali šatljivost. Ta konjska lastnost prav za prav ni prava bolezen, marveč le bolj nekako na pomanjkljivost, ker živali potrebne pokorščine primanjkuje. Žival se namreč od časa do časa iz neznanih vzrokov zapovedi človekovi in vodstvu njegovemu iz proste volje zoperstavlja o tega ne stori, kar se od nje po pravici tirjati more. Kako se ta lastnost v